

Kiirgusseaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõukohase seadusega muudetakse kiirgusseadust, halduskoostöö seadust, keskkonnaseadustiku üldosa seadust ning riigilõivuseadust, lisades õigusruumi võimaluse teatud kiirgustegevuste puhul kiirgustegevusloa asemel piirduda tegevuse registreerimisega, täpsustades kiirgusseadusest tulenevate tegevuskavade rakendamiseks vajaminevate vahendite tagamist ja radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamise korraldamist halduslepingu sõlmimisega.

Eelnõu koostamisse oli kaasatud Keskkonnaamet. Registreeringu reguleerimisel on arvesse võetud sihtrühmade (hambaröntgenseadmete, luudensitomeetrite, pagasikontrolliseadmete ja radioaktiivset ainet sisaldavate mõõteseadmete kasutajad) vaadet praegusele kiirgustegevuse valdkonna loastamisele ja selle otstarbekusele. Puutumust omavate (s.t väga väikese ohuga kiirgustegevuse alla klassifitseeruvate) loaomajatega tehti fookusintervjuud, mis keskendusid eelkõige loa taotleja kasutajakogemusele, vajadustele ja ootustele.

1.1.1. Kiirgusseaduse muutmine

Kiirgusseaduses täpsustatakse kiirgustegevuse ohuastme määramist, mis oli seni seotud aastase efektiivdoosi suurusega (kuni üks millisiivert, üks kuni kuus millisiivertit, rohkem kui kuus millisiivertit), mille kiirgustöötaja saab või võib saada kiirgustegevuse käigus. Seejuures ei sätestanud seadus sõnaselgelt, et arvesse tuleks võtta nt kiirgusallika füüsikalisi omadusi, mil võib olla olulist roll kiirgustöötajate ja elanike ohutuse tagamisel. Kiirgustegevuse ohuastme määramise kord kehtestatakse valdkonna eest vastutava ministri määrusega.

Uue ohuastmena tuuakse seadusesse „väga väikese ohuga kiirgustegevus“, mille puhul on kiirgustegevusloa asemel nõutud kiirgustegevuse registreering. Kiirgustegevuse registreerimist võimaldatakse tegevusteks, mille riskihindamisel on leitud, et kiirgustegevusloa taotlemise protsess, võttesse arvesse kiirgusallika ja kiirgustegevuse riski ning menetlusega kaasnevat töö- ja halduskoormust, on ebaproportsionaalne. Väga väikese ohuga kiirgustegevuste loetelu, kiirgustegevuse registreeringu taotluse menetluse nõuded ja taotluse andmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega. See muudatus võimaldab tõhusamat ja vähem koormavat regulatiivset lähenemist väga väikese ohuga tegevuste puhul. Ohuastme määratluse muutumise tõttu muudetakse ka kiirgusohutuse spetsialisti määramise kohustuslikkust, kirjeldades, et kiirgusohutuse spetsialisti määramine on kohustuslik, kui tegemist on mõõduka või suure ohuga kiirgustegevusega või kui väikese ohuga kiirgustegevuses kasutatakse rohkem kui 10 kiirgusallikat.

Kiirgusseadusesse tuuakse uue mõistena sisse „kiirgustegevuse teostaja“, mis tähistab nii kiirgustegevusloa kui kiirgustegevuse registreeringu omajat. Kuna kiirgustegevuse registreerimine on võimalik ainult teatud tegevuste puhul, ei saa kogu seaduses läbivalt asendada kiirgustegevusloa omaja mõistet kiirgustegevuse teostaja mõistega ning teatud kohustused rakenduvad endiselt ainult kiirgustegevusloa omajale.

Kiirgusseaduses täpsustatakse Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis väljastatud kiirgustegevuslubade tunnustamise sätteid. Kehtivas seaduses on kirjeldatud ainult kiirgustegevuslubade tunnustamine, kuid erinevate riikide reeglite ja kogemuste kohaselt võib teatud kiirgustegevuste puhul olla kasutusel mõni muu tegevuse lubamise vorm (nt registreering, teavitus). Seega laiendatakse tunnustamise võimalust, lisades täpsustuse, et tegemist võib olla ka muu dokumendiga, mis tõendab õigust kiirgustegevuseks. Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis väljastatud kiirgustegevuslubade ja teiste kiirgustegevuse õigust tõendavate dokumentide puhul kasutatakse eelnõus ühise nimetajana „lepinguriigi tegevusloa“ mõistet. Kiirgustegevuse tunnustamise otsustab Keskkonnaamet iga kord esitatud taotluse alusel ning tunnustamise otsuse tegemisel võetakse lisaks kiirgustegevuse õigust tõendavale dokumendile arvesse ka kiirgustegevuse eripära ja kiirgustöötajate erialast väljaõpet.

Seadusemuudatusega täpsustatakse mõningaid kiirgusseaduse sätteid ja definitsioone 2019. aastal Eestis toimunud Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (edaspidi *IAEA*) kiirgusohutuse raamistiku hindamise IRRS-i järelauditi käigus tehtud ettepanekute põhjal, seda eelkõige seoses sekkumisega avarii- ja püsikiirguse olukorras, et tagada õigusaktide vastavus rahvusvahelistele standarditele.

Täpsustatakse kiirgustegevusloa ja nüüd ka kiirgustegevuse registreeringu kehtetuks tunnistamise korda juhul, kui kõik loas või registreeringus nimetatud kiirgusallikad on ohutustatud.

Kiirgusseaduse kohaselt korraldab radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamist Kliimaministeerium. Eelnõukohase seadusega täpsustatakse, et nimetatud kohustuse võib anda riigi omandis olevale äriühingule, kelle põhitegevus on radioaktiivsete jäätmete käitlemine ja kellega valdkonna eest vastutav minister on sõlminud selleks halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras. Lisaks sätestatakse sõnaselgelt, et radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamiseks ning radioaktiivsete jäätmete riikliku tegevuskava rakendamiseks vajaminevad vahendid tagab Kliimaministeerium. Muudatus on seotud nõukogu direktiivi 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks, artikli 9 üle võtmisega. Artikli 9 kohaselt peavad liikmesriigid tagama riiklike programmide rakendamiseks, eelkõige kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks, piisavate rahaliste vahendite olemasolu ning Euroopa Liidu Nõukogu on direktiivi ülevõtmist hinnates leidnud, et Eesti ei ole nimetatud sätet üle võtnud, ning on selle kohta alustanud ka rikkumismenetlust.

1.1.2. Halduskoostöö seaduse muutmine

Halduskoostöö seadust täiendatakse viitega kiirgusseadusele, kuna ka kiirgusseaduse alusel sõlmitavatele halduslepingutele ei kohaldata halduskoostöö seaduse § 6 ja 14 sätteid.

1.1.3. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse muutmine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduses täpsustatakse, et keskkonnaotsuste infosüsteem on andmekogu, mille eesmärk on lihtsustada ka kiirgusseaduse alusel tehtavate registreeringute taotlemist ja menetlemist, nendega seotud aruandluskohustuste täitmist ning kogutud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust. Keskkonnaotsuste infosüsteem on kiirgustegevuse

registreeringute taotluste esitamiseks, taotluste menetlemiseks ning registreeringute andmiseks IT-lahenduselt ette valmistatud.

1.1.4. Riigilõivuseaduse muutmine

Registreeringu taotlusega Keskkonnaametile esitatav andmekoosseis ei ole võrreldes kiirgustegevusloaga nii mahukas, samas ei ole kiirgustegevuse registreering pelgalt taotluse kinnitamine ning menetlejal tuleb esitatud andmete õigsus üle kontrollida ning vajaduse korral küsida lisaandmeid. Taotluse menetlemiseks kulub Keskkonnaameti ressursi, seega nähakse ette vastav muudatus ka riigilõivuseaduses, kehtestades riigilõivu ka kiirgustegevuse registreeringu andmise ja muutmise taotluse läbivaatamise eest. Riigilõiv kiirgustegevuse registreeringu taotluse läbivaatamise eest jääb võrreldes kiirgustegevusloa taotluse riigilõivuga (kiirgustegevusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 630 eurot) 1/3 piiresse (kiirgustegevuse registreeringu taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 200 eurot), mis on proportsionaalne menetluseks kuluva aja- ja inimressursiga. Kuna registreeringu muutmise andmekoosseis ja töömaht on võrreldavad uue registreeringuga, ei ole erinevus riigilõivu määras suur (kiirgustegevuse registreeringu muutmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 150 eurot).

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu teksti ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi keskkonnakorralduse ja kiirguse osakonna nõunik Marily Jaska (tel 626 2982, marily.jaska@kliimaministeerium), Keskkonnaameti kliima- ja kiirgusosakonna juhataja Ilmar Puskar (ilmar.puskar@keskkonnaamet.ee) ja Keskkonnaameti kliima- ja kiirgusosakonna kiirguskaitse büroo juhataja Jelena Šubina (jelena.subina@keskkonnaamet.ee). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Kaili Kuusk (tel 626 2905, kaili.kuusk@kliimaministeerium.ee). Keeletoimetaja oli Justiitsministeeriumi õigusloome korralduse talituse keeleteoimetaja Aili Sandre (5322 9013, aili.sandre@just.ee).

1.3. Märkused

Eelnõukohase seadusega muudetakse:

- 1) KiSi redaktsiooni, mille terviktekst on avaldatud märkega RT I, 30.06.2023, 26;
- 2) HKTSi redaktsiooni, mille terviktekst on avaldatud märkega RT I, 07.03.2023, 34;
- 3) KeÜSi redaktsiooni, mille terviktekst on avaldatud märkega RT I, 30.12.2023, 11;
- 4) RLSi redaktsiooni, mille terviktekst on avaldatud märkega RT I, 21.06.2024, 22.

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga. Eelnõu vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu poolthääle enamus.

Eelnõu on seotud Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri soovitude ja Euroopa Liidu õiguse rakendamisega¹ ning kiirgustegevuse registreeringu võimaluse loomisega Eesti õigusruumi.

¹ Nõukogu direktiiv 2013/59/Euratom, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ning 2003/122/Euratom (ELT L 13, 17.1.2014, lk 1–73).

Nõukogu direktiiv 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks (ELT L 199, 02.08.2011, lk 48–56).

2. Seaduse eesmärk

Kiirgusseadust on vaja muuta selleks, et tagada selle vastavus direktiividele 2013/59/Euratom, 2011/70/Euratom, 2014/87/Euratom ning IAEA rahvusvahelistele kiirgusohutuse standarditele. Samuti Eestis toimuvate kiirgustegevuste riskihindamise tulemusel ning kiirgustegevuslubade omajate halduskoormuse ja Keskkonnaameti töökoormuse vähendamiseks on ilmnenud vajadus täiendada kiirgusseadust, keskkonnaseadustiku üldosa seadust ning riigilõivuseadust sätetega, mis võimaldavad teatud tegevuste puhul kiirgustegevuse registreerimist.

Lisaks kiirgustegevuse registreerimise sätetele lihtsustatakse ka kiirgustegevusloa ja registreeringu kehtetuks tunnistamise menetlust, võimaldades ka Keskkonnaametil menetluse algatamist juhul, kui kõik kiirgustegevusloale või registreeringule märgitud kiirgusallikad on ohustatud.

Nõukogu direktiivi 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks, artikli 9 kohaselt peavad liikmesriigid tagama riiklike programmide rakendamiseks, eelkõige kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks, piisavate rahaliste vahendite olemasolu, võttes vajalikul määral arvesse kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete tekitajate vastutust. Nõukogude ajast pärinevad Paldiski endise tuumaallveelaevnike õppekeskuse likvideerimisel ning tööstus-, meditsiini- ja teadusasutustes tekkinud (st varasemad) radioaktiivsed jäätmed on nõukogude aja pärand ning seega ei ole tekitaja vastutuse rakendamine võimalik ning radioaktiivsed jäätmed tuleb käidelda ja lõppladustada riiklike vahenditega. Euroopa Liidu Komisjon on direktiivi ülevõtmist hinnates leidnud, et Eesti ei ole kõnealust sätet üle võtnud ning on selle kohta alustanud ka rikkumismenetluse. Kuna kiirgusseaduse kohaselt korraldab radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamist Kliimaministeerium, sätestatakse seaduse tasemel ka üheselt mõistetavalt, et radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamiseks ning radioaktiivsete jäätmete riikliku tegevuskava rakendamiseks vajaminevad vahendid tagab Kliimaministeerium, mis tagab ka direktiivi nõude ülevõtmise Eesti õigusesse.

Nõukogu direktiivi 2014/87/EURATOM, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik, kohaselt peavad liikmesriigid oma pädevate reguleerivate asutuste kaudu ning koostöös Euroopa tuumaohutuse regulaatorite grupiga (*ENSREG (European Nuclear Safety Regulators Group)*) määrama iga kuue aasta tagant kindlaks oma tuumaseadmete tuumaohutusega seotud konkreetset ühist tehnilist teemat puudutavate vastastikuste hindamiste metoodika, tingimused ja ajakava. Euroopa Komisjoni ja ENSREGi kehtestatud temaatiliste vastastikhindamiste teemad („Vananevad tuumaelektrijaamad ja uurimisreaktorid“ (2017. a), „Tuleohutus tuumaelektrijaamades“ (2023. a)) on seni suunatud tuumaelektrijaamadele, rikastamistehastele, uurimisreaktoritele, kasutatud kütuse ladustamise rajatistele ja radioaktiivse jäätme ladustamise rajatistele, mis asuvad samal alal ja on otseselt seotud tuumaelektrijaamadega. Eestis nimetatud käitised puuduvad, seega ei ole asjakohane praegu seaduse tasemel sätestatud nõue, et Kliimaministeerium korraldab temaatilisi vastastikhindamisi vähemalt iga kuue aasta järel, vaid neid saab korraldada Euroopa Komisjoni juhiste järgi.

Nõukogu direktiiv 2014/87/Euratom, millega muudetakse direktiivi 2009/71/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik (ELT L 219, 25.07.2014, lk 42–52).

IAEA peamisteks väljaanneteks on ohutusstandardid, mis sisaldavad kiirgusohutuse tagamise aluspõhimõtteid, nõudeid ja soovitusi. Need toimivad inimeste ja keskkonna kaitsmise ülemaailmse võrdlusalusena. IAEA pakub oma liikmesriikidele võimalust erinevate temaatiliste auditite abil hinnata riigi kiirguskaitstesüsteemi vastavust ohutusstandarditele. Auditite käigus esitatakse riikidele ettepanekuid ja soovitusi õigusaktide ning kiirguskaitstesüsteemi parandamiseks. Viimane audit (järelaudit) toimus 2019. aastal (https://www.envir.ee/sites/default/files/irrs_estonia_follow_up_mission_report_1.pdf) ning soovitusel oli viia avarii- või püsikiirituse olukordadeks valmistumise ja nende ohjamise sätted kooskõlla IAEA üldistele ohutusnõuetele, osa 7: Valmisolek ja reageerimine tuuma- ja kiirgusõnnetustele (*IAEA General Safety Requirements, Part 7: Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological Emergency*), mis soovib tuua sisse üldised kriteeriumid projektdoosi mõiste kaudu. Eelnõuga seda tehakse.

Seaduseelnõule ei ole koostatud väljatöötamiskavatsust, sest tegemist on direktiivist tulenevate soovitude täpsustamisega Eesti õiguses ning kiirgustegevuse registreeringu võimaluse loomisega õigusruumi. Registreeringu kontseptsioon ei ole uus ning on kasutusel mitmes valdkonnas. Registreeringule ülemineku sätete puhul on tehtud riskihindamine ja kaasatud puutumust omavad huvirühmad. Vabariigi Valitsuse määruse „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 1 lõike 2 punktide 2 ja 5 kohaselt ei ole seaduseelnõu väljatöötamiskavatsus nõutav, kui eelnõu käsitleb ELi õiguse rakendamist või kui seaduseelnõu seadusena rakendamisega ei kaasne olulist õiguslikku muudatust või muud olulist mõju.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest paragrahvist (§ 1. Kiirgusseaduse muutmise, § 2. Halduskoostöö seaduse muutmise § 3. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse muutmise, § 4. Riigilõivuseaduse muutmise, § 5. Seaduse jõustumine).

Kiirgusseaduse muudatused puudutavad järgmiseid kiirgusseaduse peatükke: 1. peatükk „Üldsätted“ (1. jagu „Reguleerimis- ja kohaldamisala“, 2. jagu „Mõisted“, 3. jagu „Kiirgusohutuse põhimõtted“), 2. peatükk „Kiirgusohutuse kavandamine“, 3. peatükk „Kiirgustegevuse nõuded“ (1. jagu „Üldsätted“, 3. jagu „Kiirgusohutus töökohas“ 4. jagu „Radioaktiivsed jäägid, jäätmed ja heited“), 4. peatükk „Kiirgustegevusega seotud load“ (1. jagu „Kiirgustegevusluba“, 8. peatükk „Sekkumine ja kaitsemeetmete rakendamine“, 10. peatükk „Vastutus“ ja 11. peatükk „Rakendussätted“.

Halduskoostöö seaduse muudatus puudutab seaduse 2. peatükki „Haldusülesannete täitmiseks volitamine“ (2. jagu „Füüsilisele isikule ja eraõiguslikule juriidilisele isikule haldusülesande täitmiseks volitamine“).

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse muudatus puudutab seaduse 5. peatükki „Loamenetlus“.

Riigilõivuseaduse muudatus puudutab seaduse 6. peatükki „Kliimaministeeriumi valitsemisala toimingud“ (3. jagu „Keskkonnaameti toimingud“, 4. jaotis „Kiirgusseaduse alusel tehtavad toimingud“).

Paragrahvi 1 punktiga 1 muudetakse kiirgusseaduse § 2 lõiget 2, lisades, et keskkonnaseadustiku üldosa seaduse 5. peatükki kohaldatakse ka kiirgustegevuse registreeringu puhul.

Punktiga 2 täiendatakse seaduse 1. peatükki §-ga 4¹, tuues seadusesse uue mõistena „kiirgustegevuse teostaja“, mis märgib nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreeringu omajat.

Punktiga 3 täiendatakse § 7 lõikega 1², tuues seadusesse lahtise kiirgusallika mõiste. Lahtine kiirgusallikas on kiirgusallikas, milles radioaktiivne aine ei ole püsivalt suletud kapslisse või pole tugevalt seotud tahke aine koosseisu.

Punktiga 4 täiendatakse § 8 lõigetes 1 ja 2 väljaarvamis- ja vabastamistasemete mõisteid, täpsustades, et lisaks kiirgustegevusloale kohalduvad väljaarvamis- ja vabastamistasemed ka kiirgustegevuse registreeringule.

Punktiga 5 muudetakse § 10, asendades sõnad „kiirgustegevusloa omaja“ sõnadega „kiirgustegevuse teostaja“. Kiirgustegevuse teostaja mõiste hõlmab nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreeringu omajat, seega tuleb ka kiirgustöötaja defineerida uue mõiste kaudu.

Punktiga 6 täiendatakse § 14 lõikes 2 sätestatud kutsekiirituse mõistet. Muudatusega täpsustatakse, et kutsekiiritus on kiiritus, mida kiirgustöötaja saab või võib saada lisaks kiirgustegevusloa alusel toimuvast kiirgustegevusest ka kiirgustegevusest, mis toimub kiirgustegevuse registreeringu alusel.

Punktiga 7 muudetakse ja sõnastatakse uuesti § 24¹. Paragrahvis asendatakse seni kasutusel olnud kiirgustegevusloa omaja mõiste kiirgustegevuse teostaja mõistega. Muudatus on vajalik, et oleks sõnaselgelt sätestatud, et vastutus rakendub kiirgustegevuse teostajale nii kiirgustegevusloaga kui ka kiirgustegevuse registreeringuga reguleeritud kiirgustegevuse puhul.

Punktiga 8 muudetakse § 29 lõike 3 sõnastust. Kohustus temaatilisteks vastastikhindamiseks tuleb Euroopa Liidu Nõukogu direktiivist 2014/87/EURATOM, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik. Direktiivi kohaselt peavad liikmesriigid oma pädevate reguleerivate asutuste kaudu ning koostöös Euroopa tuumaohutuse regulaatorite grupiga (ENSREGi (*European Nuclear Safety Regulators Group*)) määrama iga kuue aasta tagant kindlaks oma tuumaseadmete tuumaohutusega seotud konkreetset ühist tehnilist teemat puudutavate vastastikuste hindamiste meetodika, tingimused ja ajakava. Euroopa Komisjoni ja ENSREGi kehtestatud temaatiliste vastastikhindamiste teemad („Vananevad tuumaelektrijaamad ja uurimisreaktorid“ (2017. a), „Tuleohutus tuumaelektrijaamades“ (2023. a)) on seni suunatud tuumaelektrijaamadele, rikastamistehastele, uurimisreaktoritele, kasutatud kütuse ladustamise rajatistele ja radioaktiivse jäätme ladustamise rajatistele, mis asuvad samal alal ja on otseselt seotud tuumaelektrijaamadega. Eestis nimetatud käitiseid puuduvad, seega ei ole asjakohane nõue, et Kliimaministeerium korraldab temaatilisi vastastikhindamisi vähemalt iga kuue aasta järel, vaid neid saab korraldada Euroopa Komisjoni juhiste järgi.

Punktiga 9 muudetakse § 31 lõike 2 punkti 2. Keskkonnaameti tasuliste teenuste nimekirjast jäetakse välja seal varem olnud kitsendus, et kiirgusohutushinnangut saab koostada ainult väikese ja mõõduka ohuga kiirgustegevustele. Eelnõuga muudetakse ka kiirgustegevuse ohuastmeid (kiirgusseaduse § 34), mis määratakse sõltuvalt kiirgusallikast ja kiirgustegevusega seotud riskidest, seega ei ole seaduses sätestatud kitsendus enam asjakohane.

Punktiga 10 muudetakse § 31 lõike 2 punkti 3. Uus sõnatus – termoluminestsentsdosimeetri mõõtmine isikudoosi määramiseks – iseloomustab paremini tegevuse iseloomu ja eesmärki. Tasu alam- ja ülemmäärad ei muutu.

Punktidega 11 ja 12 muudetakse § 32 sõnastust, asendades „kiirgustegevusloa omaja“ mõiste „kiirgustegevuse teostaja“ mõistega ning täpsustades, et kiirgusallika vastuvõtjal peab olema kas asjakohane kiirgustegevusluba või kiirgustegevuse registreering. Täpsustus on vajalik, et oleks üheselt mõistetav, et kohustused rakenduvad nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreeringu omajatele.

Punktiga 13 muudetakse § 32 lõike 1 punkti 10. Muudatusega jäetakse punktist välja viide kiirgustegevusloa taotlusele, kuna väga väikese ohuga kiirgustegevuse puhul ei pea registreeringu taotlusega kiirgusallika ohutustamise kava Keskkonnaametile esitama, küll peab see koostatud olema. Seega kehtiv nõue, et kiirgusallikas tuleb pärast kasutamise lõpetamist ohutuks muuta vastavalt ohutustamise kavale, ei muutu.

Punktiga 14 muudetakse ja sõnastatakse uuesti § 34. Lõikes 1 sätestatakse, et sõltuvalt kiirgusallikast ja kiirgustegevusega seotud riskidest eristatakse nelja kiirgustegevuse ohuastet: väga väikese ohuga kiirgustegevus, väikese ohuga kiirgustegevus, mõõduka ohuga kiirgustegevus ja suure ohuga kiirgustegevus. Uue ohuastmena tuuakse seadusesse „väga väikese ohuga kiirgustegevus“, mille puhul on vaja kiirgustegevuse registreeringut. Väga väikese ohuga kiirgustegevuste loetelu, kiirgustegevuse registreeringu taotluse menetluse nõuded ja taotluse andmete loetelud kehtestatakse valdkonna ministri määrusega.

Lõikes 2 täpsustatakse, et kiirgustegevuse ohuaste määratakse, võttes arvesse kiirgusallika ning kiirgustegevusega seotud järgmiseid riskitegureid: kiirgusohutuse ja füüsilise kaitse riskid, taristu ja ressursid, ohutuskultuur, kiirgustöötajate ja elanike potentsiaalsed hinnatavad doosid normaalsetes töötingimustes ning avari- ja püsikiirituse olukorras, muud olulised tegurid. Kiirgusseaduses seni kasutusel olnud süsteem oli seotud ainult kiirgustöötaja aastase efektiivdoosiga, mille ta saab või võib saada kiirgustegevusest. Seejuures ei olnud sõnaselgelt sätestatud, et arvesse tuleks võtta ka nt kiirgusallika füüsikalisi omadusi (nt lahtiste kiirgusallikate puhul), mis võivad määrata olulist rolli kiirgustöötajate ja elanike ohutuse tagamisel. Selline lähenemine ei olnud seega ammendav, sest ohuaste sõltub erinevatest riskiteguritest. Lõikes 2 sätestatud riskitegurite nimekiri ei ole lõplik, sisaldades viidet ka muudele olulistele teguritele, mis võivad ilmneda iga konkreetse tegevuse hindamise raames. Kiirgustegevuse ohuastme määramise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, mille volitusnorm esitatakse järgmises lõikes.

Lõikes 3 esitatakse volitusnorm uuele määrusele – kiirgustegevuse ohuastme määramise kord, mille alusel Keskkonnaamet edaspidi kiirgustegevuse ohuastme määrab.

Lõikega 4 taasesitatakse kehtiv lõige 3.

Punktiga 15 muudetakse § 35 lõiget 1, asendades mõiste „kiirgustegevusloa omaja“ mõistega „kiirgustegevuse teostaja“, kuna kiirgusohutuse ning sellega seotud muu tegevuse kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamise ja rakendamise nõue kehtib nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreeringu omajale. Samuti täpsustatakse, et kvaliteedijuhtimise süsteem peab tagama nii kiirgustegevusloaga kui ka kiirgustegevuse registreeringuga määratud tingimuste täitmise.

Punktiga 16 tunnistatakse kehtetuks § 36. Kuna kiirgusallika paigaldamine, remont ja hooldus on kiirgustegevused, mille puhul on nõutud kiirgustegevusluba, taasesitatakse nimetatud lõige § 68 lõike 1 koosseisus, kus on loetletud kõik tegevused, milleks on vaja kiirgustegevusluba.

Punktidega 17 ja 18 muudetakse § 37 lõiget 1 ja 2. Muudatusega asendatakse kiirgusallika ja radioaktiivsete jäätmete inventuuri aruande nõudeid kirjeldavates sätetes „kiirgustegevusloa omaja“ mõiste „kiirgustegevuse teostaja“ mõistega ning täpsustatakse, et kui kiirgustegevusloa või kiirgustegevuse registreeringu tingimustes ei ole märgitud teisiti, peavad arvestusdokumendid sisaldama kiirgusallika kohta andmeid, mida nõutakse kiirgustegevusloa või kiirgustegevuse registreeringu taotlemisel.

Punktiga 19 muudetakse seaduse 3. peatüki (kiirgustegevuse nõuded) 3. jagu (kiirgusohutus töökohal), asendades „kiirgustegevusloa omaja“ mõiste „kiirgustegevuse teostaja“ mõistega. Muudatus on vajalik, kuna kiirgusohutuse nõuded töökohal rakenduvad nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreeringu puhul.

Punktiga 20 muudetakse § 46 lõike 2 sõnastust, täpsustades, et kiirgusohutuse spetsialisti määramine on kohustuslik, kui tegemist on mõõduka või suure ohuga kiirgustegevusega või kui väikese ohuga kiirgustegevuses kasutatakse rohkem kui 10 kiirgusallikat. Seni kehtinud sõnastus sidus kiirgusohutuse spetsialisti määramise kohustuse kiirgustöötajate arvuga, mis aga ei iseloomusta kiirgustegevuse riski. Uus ohuastmete määratlus (kiirgusseaduse § 34) ning kiirgusohutuse spetsialisti määramise kohustuse sidumine kiirgusallikate arvuga aitab paremini ohjata tegevusega kaasnevaid riske ning tagada kiirgustöötajate, elanike ja patsientide ohutus. Kuna kiirgusohutuse spetsialistide leidmine ning koolitamine vajavad aega, on selle sätte puhul ette nähtud üleminekuag.

Punktiga 21 täiendatakse § 61 lõigetega 5 ja 6, täpsustades radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamise korraldamist ning selleks vajaminevate vahendite tagamist. Lõikes 5 sätestatakse, et Kliimaministeerium võib radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamise korraldamise anda riigi omandis olevale äriühingule, kelle põhitegevus on radioaktiivsete jäätmete käitlemine ja kellega valdkonna eest vastutav minister on sõlminud selleks halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras. Eestis on selliseks äriühinguks hetkel AS A.L.A.R.A. Kuni 2023. aastani oli see riigi äriühing Majandus-Kommunikatsiooniministeeriumi, alates 1.07.2023 aga Kliimaministeeriumi valitsemisalas. Muudatuse eesmärk on korrastada AS A.L.A.R.A. ja Kliimaministeeriumi lepinguliste suhete aluseid, et erinevate riigi omandis olevate äriühingute toetuste eraldamine saaks toimuda sarnastel alusel, st ministeeriumi ja toetuse saaja vahel sõlmitud halduslepingu alusel.

Muudatuse jõustumisel ei teki vajadust korraldada riigi omandis olevalt äriühingult teenuste tellimisel ja selle äriühingu tegevuse toetamise lepingu sõlmimiseks riigihanget.

Nõukogu direktiivi 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks, artikli 9 kohaselt peavad liikmesriigid tagama riiklike programmide rakendamiseks, eelkõige kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks, piisavate rahaliste vahendite olemasolu. Lõikes 6 sätestatakse see nõue sõnaselgelt, sätestades, et radioaktiivsete jäätmete vahe- ja lõppladustamiseks ning radioaktiivsete jäätmete riikliku tegevuskava rakendamiseks vajaminevad vahendid tagab Kliimaministeerium. Selle sättega võetakse üle nõukogu direktiivi 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks, artikkel 9, et Euroopa Komisjon saaks lõpetada Eesti suhtes alustatud rikkumismenetluse.

Punktidega 22 ja 23 täiendatakse seaduse 4. peatüki (kiirgustegevusega seotud load) ja 4. peatüki 1. jao (kiirgustegevusluba) pealkirja. Muudatusega lisatakse viide ka registreeringule, kuna peatükis käsitletakse lisaks kiirgustegevuse lubadele ka registreeringuid.

Punktiga 24 muudetakse ja sõnastatakse uuesti § 68. Lõikes 1 sätestatakse, et kiirgustegevusluba on vaja väikese, mõõduka ja suure ohuga kiirgustegevuse korral. Esitatakse kehtivas lõikes 1 sätestatud nimekiri (tuumkütusetsükli mis tahes rajatise ekspluateerimiseks, sulgemiseks ja dekomissioneerimiseks; radioaktiivse aine ja seda sisaldavate toodete tootmiseks, kasutamiseks, hoidmiseks ning veoks, sealhulgas sisse- ja väljaveoks; elektriikiirgusseadmete kasutamiseks ja hoidmiseks; radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks ja veoks; suurenenud looduskiiritusega seotud tegevuseks, mille korral looduslikest radionukliididest põhjustatud kiirgus on kiirgusohutuse seisukohalt oluline) ning lõike koosseisu tuuakse seni kiirgusseaduse §-s 36 kirjeldatud kiirgustegevusloa omamise nõue kiirgusallikate paigaldamise, remondi ja hoolduse korral. Muudatus on õigusselguse eesmärgil, et kõik kiirgustegevusluba nõudvad tegevused oleksid kirjeldatud ühes sättes. Kiirgusallika remontimise ja hooldamise lõikest jäetakse välja täpsustus, mille kohaselt ei ole kiirgustegevusloa omamine kohustuslik juhul, kui kiirgusallika remondi- ja hooldustööd ei ole seotud kiirgusallika kiirgust tekitavate osadega. Muudatuse eesmärk on ühtlustada kiirgusallika paigaldus-, remondi- ja hooldustööde reguleerimist ning vältida loakohustusest kõrvalehoidumist. Praktikas on ilmnenu, et kohustatud isikud ja järelevalveasutused tõlgendavad sätet erinevalt. Loastamise ja järelevalve käigus on sageli püütud loa taotlemisest kiirgusallika hooldamiseks ja remontimiseks eemale hoida, viidates, et hooldatakse mitte otseselt kiirgust tekitavaid osi, samal ajal tehes ise ka röntgenseadmega testülesvõtteid. Kiirgusallikate tootjate juhised näevad ette, et kiirgusallikaid paigaldaks, hooldaks ja remondiks sellekohase väljaõppe saanud isikud. Samuti sätestab kiirgusallika tootja kiirgusallika paigaldus-, hooldus- ja remonditööde tingimused. Loa taotluse käigus esitatakse loa andjale andmed tootjapoolsete koolituste läbimise kohta ning tootja volitused, mis tõendavad õigust volitusel märgitud teenuseid osutada. Lisaks, aina enam lisandub remontimise ja hooldustööde hulka kiirgusallika tarkvaraline uuendus, mis otseselt mõjutab kiirgust tekitavaid osi, aga realselt n-ö kiirgust tekitavaid osi ei remondita. Enamikel juhtudel osutab kiirgusallikatele pakutavaid teenuseid üks ja sama ettevõtte, seega nii kiirgusallika kiirgust tekitavaid osi kui ka muid, kiirgust tekitavaid osi remondib sama ettevõtte, kelle töötajad on selleks ka koolitatud. Nimetatud muudatus lihtsustab kiirgusallikate paigaldus-, remondi- ning hooldustööde

reguleerimist Eestis, väldib ajakulukaid arutelusid loa vajalikkuse üle ja aitab tagada kiirgusohutust.

Lõikes 2 taasesitatakse need kiirgustegevused, mida loetakse alati suure ohuga kiirgustegevusteks. Loetelu ei ole muutunud ning on üle toodud kehtiva § 34 lõikest 2.

Paragrahvi lisatakse lõige 3 kiirgustegevuse registreeringu kohta. Kiirgustegevuse registreeringut on vaja väga väikese ohuga kiirgustegevuse korral. Väga väikese ohuga kiirgustegevuste loetelu, kiirgustegevuse registreeringu taotluse menetluse nõuded ja taotluse andmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, mille volitusnormid kehtestatakse lisaks käesolevale lõikele ka kiirgusseaduse § 69¹ lõikes 2 ja § 74¹ lõikes 2. Muudatus on kooskõlas direktiiviga 2013/59/Euratom, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest. Direktiivi kohaselt peaksid liikmesriigid kasu saama regulatiivse kontrolli ohutaset arvestavast lähenemisviisist, mis peaks vastama sellisest seotud tegevusest saadava kiirituse ulatusele ja tõenäosusele ning samuti mõjule, mis regulatiivsel kontrollil võib olla sellise kiirituse vähendamisele või käitiste ohutuse parandamisele. Direktiivi kohaselt on registreering pädeva asutuse antav kirjalik luba või riigisisese õigusaktiga lihtsustatud menetluse alusel antav luba kiirgustegevuseks kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud riigisisestes õigusaktides või mille pädev asutus on seda liiki või klassi kiirgustegevuse puhul määranud.

Lõikes 4 täpsustatakse tegevusi, mille puhul kiirgustegevusluba ega kiirgustegevuse registreeringut ei ole vaja. Kiirgustegevusluba või kiirgustegevuse registreeringut ei ole vaja:

- 1) tegevuseks radioaktiivse kiirgusallikaga, kui kasutatavate radionukliidide aktiivsus või aktiivsuskontsentratsioon on väiksem kui väljaarvamistase;
- 2) kuni 30-kilovoldise potentsiaalide vahe juures töötava elektriirgusseadme hoidmiseks, kasutamiseks, paigaldamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks, kui seadme töötamise ajal ei ületa doosikiirus seadme pinnast 0,1 meetri kaugusel ühte mikrosiivertit tunnis.

Muudatus on õigusselguse huvides, et seaduse tasemel oleks määratud konkreetsed kriteeriumid, mille puhul ei ole kiirgustegevusloa või kiirgustegevuse registreeringu olemine vajalik. Elektriirgusseadme kasutamiseks, mille torupinge on suurem kui 30 kV ja töötamise ajal ei ületa doosikiirus seadme pinnast 0,1 meetri kaugusel ühte mikrosiivertit tunnis, on edaspidi nõutav registreering ning see nõue sätestatakse määruse tasandil.

Lõikes 5 sätestatakse sõnaselgelt, et kiirgustegevuse alustamine või tegutsemine kiirgustegevusluba või kiirgustegevuse registreeringut nõudval kiirgustööl kiirgustegevusloata või registreeringuta on keelatud.

Lõikega 6 taasesitatakse kehtiv lõige 5, mis on volitusnorm ning mille alusel on kehtestatud keskkonnaministri 25.08.2021 määrus nr 40 „Kiirgustegevuses kasutatavate või tekkivate radioaktiivsete ainete väljaarvamise ja vabastamise tingimused ning väljaarvamise ja vabastamise taotlusele esitatavad nõuded“.

Punktiga 25 muudetakse ja sõnastatakse uuesti § 69. Muudatusega täpsustatakse, et nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreeringu annab Keskkonnaamet.

Punktiga 26 lisatakse seadusesse § 69¹, milles kirjeldatakse kiirgustegevuse registreeringu taotluse sätted ja lisatakse volitusnorm ministrile kehtestada määrusega kiirgustegevuse registreeringu taotluse nõuded ja taotluse andmete loetelu. Kiirgustegevuse registreeringu taotlus koos lisadega esitatakse registreeringu andjale keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu ja taotlus kinnitatakse digitaalallkirjaga.

Punktidega 27 ja 28 täiendatakse §-de 70¹ ja 70³ lepinguriigi kiirgustegevusloa tunnustamisega seotud sätteid. Kehtivas seaduses on kirjeldatud ainult kiirgustegevuslubade tunnustamine, kuid eri riikide reeglite ja praktika kohaselt võib teatud kiirgustegevuste puhul olla kasutusel mõni muu tegevuse lubamise vorm (nt registreering, teavitus). Seega laiendatakse tunnustamise võimalust, lisades täpsustuse, et tegemist võib olla ka muu dokumendiga, mis tõendab õigust kiirgustegevust teha. Selliste dokumentide ühine nimetaja nendes sätetes on „*lepinguriigi tegevusluba*“. Kiirgustegevuse tunnustamise otsustab Keskkonnaamet iga esitatud taotluse alusel. Seega võetakse tunnustamise otsuse tegemisel lisaks kiirgustegevuse õigust tõendavale dokumendile arvesse ka kiirgustegevuse eripära ja kiirgustöötajate erialast väljaõpet.

Punktidega 29 ja 30 muudetakse § 73 pealkirja ning lisatakse lõige 3, et säte sisaldaks infot ka kiirgustegevuse registreeringu kohta. Kiirgustegevuse registreeringu andmine otsustakse 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Kiirgustegevuse registreeringu andmekoosseis on võrreldes kiirgustegevusloa taotlusega väiksema mahuga.

Punktidega 31 ja 32 täpsustatakse § 74 pealkirja ja lisatakse lõige 2, et säte sisaldaks infot ka kiirgustegevuse registreerimisest keeldumise kohta. Registreeringu andja keeldub kiirgustegevuse registreerimisest, kui:

- 1) taotleja on esitanud teadlikult valeandmeid, mis mõjutavad tegevuse registreerimise otsustamist;
- 2) tegevuseks on vaja kiirgustegevusluba;
- 3) kiirgustegevuse registreeringu taotlejal puuduvad nõutava erialase ettevalmistusega kiirgustöötajad;
- 4) kiirgustegevuseks taotletav asukoht ja muud tingimused ei võimalda kiirgusohutusnõuete täitmist;
- 5) kavandatav tegevus ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele.

Punktiga 33 lisatakse seadusesse § 74¹, mille lõikes 1 loetletakse seaduse tasemel kiirgustegevuse registreeringule kantavad andmed ning lõikes 2 lisatakse volitusnorm ministrile kehtestada määrusega registreeringu andmete loetelu. Kiirgustegevuse registreeringus märgitakse: registreeringu omaja nimi ja isikukood või registrikood, tegevuskoha täpne asukoht, registreeringu number ja andmise kuupäev, kiirgustegevuse nimetus, kiirgusallikate andmed, kiirgustegevusest ja selle eripärast tulenevad kiirgusohutuse ja kiirgusseire nõuded ja kiirgustegevuse registreeringu omaja kohustused.

Punktiga 34 lisatakse seadusesse § 76¹, mille kohaselt väga väikese kiirgustegevuse korral antakse registreering tähtajatult, välja arvatud juhul, kui taotletakse tähtajalist registreeringut.

Punktiga 35 lisatakse § 77 lõige 4, mille kohaselt on loa andjal õigus algatada kiirgustegevusloa kehtetuks tunnistamise menetlus, kui kõik kiirgustegevusloale märgitud kiirgusallikad on ohustatud. Seni kehtivas seaduses selline võimalus puudus ning loa kehtetuks tunnistamise

menetluse pidi alati algatama loa omaja. Muudatus on vajalik, kuna praktikas on järelevalve, uue loa menetluse või inventuuriandmete esitamise käigus tihti tuvastatud, et kiirgustegevusloa aluselt toimunud tegevust enam ei toimu ning kiirgusallikad on ohustatud, kuid loa omaja ei ole asjakohast taotlust Keskkonnaametile esitanud. Samuti on nimetatud teavitust kiirgusallikate ohustamise ja kiirgustegevuse lõpetamise kohta saadetud tihti e-kirjaga, mitte konkreetse taotlusena, mis aga ei võimaldanud Keskkonnaametil luba kehtetuks tunnistada. Muudatus lihtsustab kiirgustegevuslubade kehtetuks tunnistamise korda, tagab selle, et kiirgusallikate register oleks ajakohane ning vähendab ka loaomajate halduskoormust. Sarnast Keskkonnaameti algatatud menetluse õigust kohaldatakse edaspidi ka kiirgustegevuse registreeringu puhul.

Punktiga 36 lisatakse seadusesse § 77¹, mille lõikes 1 sätestatakse kiirgustegevuse registreeringu kehtetuks tunnistamise alused. Keskkonnaamet tunnistab kiirgustegevuse registreeringu kehtetuks kas registreeringu omaja taotluse alusel või juhul, kui ilmneb, et kiirgustegevuse registreerimise taotluses on teadvalt esitatud olulise tähtsusega valeandmeid, mis mõjutasid kiirgustegevuse registreerimist ning mille esitamata jätmise korral oleks pidanud registreerimisest keelduma või ilmneb käesoleva seaduse § 74 lõikes 2 sätestatud alus registreerimisest keeldumiseks.

Lõikes 2 sätestatakse, et registreeringu andjal on õigus algetada kiirgustegevuse registreeringu kehtetuks tunnistamise menetlus, kui kõik registreeringule märgitud kiirgusallikad on ohustatud.

Punktiga 37 täiendatakse § 78 lõikega 3, lisades sätted kiirgustegevuse registreeringu muutmise kohta. Lõike 3 kohaselt esitab kiirgustegevuse registreeringu omaja registreeringu andjale keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu registreeringu muutmise taotluse, kui ta kavatseb kasutusele võtta uue või lisakiirgusallika, muuta kiirgustegevuse registreeringus märgitud kiirgusallika andmeid või lõpetada selle kasutamise, muuta kiirgustegevuse registreeringuga määratud kiirgustegevust, muuta kiirgustegevuse toimumise kohta või ruume või muuta muul viisil oluliselt registreeringus kirjeldatud kiirgustegevust.

Punktidega 38 ja 39 muudetakse § 105 lõike 1 sõnastust ning lisatakse lõige 1¹, et määratleda mõiste „projektdoos“. Lõike 1 kohaselt on sekkumistase projektdoosi (projektekvivalent- või -efektiivdoosi) väärtus, mille ületamise korral tuleb kaaluda meetmete rakendamist elanike kaitsmiseks. Võrreldes varem kehtinud sõnastusega on asendatud „välditav ekvivalent- või efektiivdoos“ sõnastusega „projektdoos (projektekvivalent- või -efektiivdoos)“ ning jäetakse ära viide sellele, et välditav doos on seotud ainult selle kiiritusraja ja kiirgusallikaga, mille suhtes kaitsemeetmeid rakendatakse. Kuna lisaks kaitse- ja parandusmeetmetele kuuluvad avariikiirituse olukorra ohjamise meetmete hulka ka muud meetmed, näiteks §-s 110 kirjeldatud avariikiirituse olukorra mõjupiirkonnas viibinud isikute dooside seire ja tervisekontroll, mille puhul ei eristata eri kiiritusradade kaudu saadud osadoose, jäetakse viide konkreetsele kiiritusrajale välja. Projektdoos on defineeritud kui doos, mis eeldatavalt saadakse avari- või püsikiirituse olukorras, kui kaitsemeetmeid ei rakendata. Muudatused tuginevad IAEA kiirgusohutuse raamistiku hindamise IRRSi järelauditi soovitusel ning uuenenud lähenemisel avari- või püsikiirituse olukordadeks valmistumisel ja nende ohjamisel vastavalt IAEA üldiste ohutusnõuetele, osa 7: Valmisolek ja reageerimine tuuma- ja kiirgusõnnetustele (*IAEA General Safety Requirements, Part 7: Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological*

Emergency), mis soovib tuua sisse üldised kriteeriumid projektdoosi mõiste kaudu. Selline lähenemine kirjeldab selgemalt sekkumistaseme olemust, kuna eesmärk on määrata tasemed, mille ületamise korral tuleb kaaluda meetmete rakendamist elanike kaitsmiseks.

Punktiga 40 muudetakse ja sõnastatakse uuesti § 106 lõige 1². Sätte kohaselt on parandusmeetmed kiirgusallika kõrvaldamine või selle võimsuse vähendamine või kiiritusraja katkestamine või selle mõju vähendamine, et ära hoida või vähendada doose, mida vastasel korral võidakse saada avariikiirituse või püsikiirituse olukorras. Muudatus on keelelise korrektuuri eesmärgil, asendades sõna „muidu“ sõnadega „vastasel korral“, et ühtlustada sama mõtte väljendusviisi § 106 lõikes 1¹ esitatud kaitsemeetmete määratluses. Määratluse täiendus viitega avariikiirituse olukorrale on vajalik seetõttu, et parandusmeetmete rakendamise vajadus võib lisaks püsikiirituse olukorrale esineda ka avariikiirituse olukorras.

Punktiga 41 muudetakse ja sõnastatakse uuesti § 107 lõige 5, täpsustades, et sekkumises osaleva radioaktiivsete jäätmete käitleja nimetab valdkonna eest vastutav minister kas käskkirjaga või sõlmib sekkumises osalemise ülesande täitmiseks halduslepingu kiirgusseaduse § 61 lõikes 5 nimetatud äriühinguga ja selles lõikes sätestatud tingimustel.

Punktiga 42 muudetakse ja sõnastatakse uuesti § 110. Paragrahvi pealkirjas ja lõikes 2 asendatakse mõiste „kiirgushädaolukord“ mõistega „avariikiirituse olukord“. Muudatus on vajalik seetõttu, et isikudooside seire ja avariikiiritust või avariikutsekiiritust saanud isikute tervisekontroll võib olla vajalik ka avariikiirituse olukorras, mis oma ulatuselt ei liigitu veel kiirgushädaolukorraks. Sellele vajadusele on viidatud ka seaduse § 107 lõige 2 punktis 4. Lõike 1 uue sõnastuse kohaselt tagab Keskkonnaamet vajaduse korral avarii- või avariikutsekiirituse isikudooside hindamise, seire ja hindamise tulemuste esitamise tervist kontrollivale arstile. Võrreldes kehtinud sõnastusega on välja jäetud viide elanikukiiritusele, kuna avariikiirituse olukorras elanik saabki avariikiiritust. Lisaks tehakse keeleline parandus, kuna ei hinnata mitte isikudooside seiret, vaid isikudoose.

Punktiga 43 täiendatakse seadust §-ga 117¹, milles sätestatakse vastutus tegutsemise eest kiirgustegevuse registreeringuta või registreeringu nõudeid rikkudes. Trahvimäärad jäävad samaks, s.t registreeringuta tegutsemise või registreeringu nõuete rikkumise eest on võimalik karistada samas ulatuses kui kiirgustegevusloata tegutsemise või kiirgustegevusloa nõuete rikkumise eest (rahatrahviga kuni 300 trahviühikut, juriidiliste isikute puhul rahatrahviga kuni 20 000 eurot). Kohtuvälisele menetlejale jääb kaalutusõigus.

Punktiga 44 muudetakse § 118 pealkirja ja lõiget 1, asendades mõiste „kiirgustegevusloa omaja“ mõistega „kiirgustegevuse teostaja“. Muudatus on vajalik, kuna nii kohustused kui ka vastutus rakenduvad nii kiirgustegevusloa kui ka kiirgustegevuse registreering omajatele.

Punktiga 45 muudetakse § 121 pealkirja ja lõiget 1, lisades viite ka kiirgustegevuse registreeringule. Radioaktiivset ainet sisaldava kiirgusallika ja radioaktiivsete jäätmete üleandmisel tuleb veenduda, et vastuvõtjal oleks kas asjakohane kiirgustegevusluba või kiirgustegevuse registreering (§ 31 lõike 1 punkt 9) ning kohustuse rikkumise eest nähakse ette vastutus.

Punktiga 46 tunnistatakse kehtetuks § 124¹, mille kohaselt oleks pidanud esimese temaatilise vastastikhindamise korraldama 2017. aastal. Temaatiliste vastastikhindamiste kohustus tuleb Euroopa Liidu Nõukogu direktiivist 2014/87/EURATOM, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik. Direktiivi kohaselt peavad liikmesriigid oma pädevate reguleerivate asutuste kaudu ning koostöös Euroopa tuumaohutuse regulaatorite grupiga (*ENSREGi (European Nuclear Safety Regulators Group)*) määrama iga kuue aasta tagant kindlaks oma tuumaseadmete tuumaohutusega seotud konkreetset ühist tehnilist teemat puudutavate vastastikuste hindamiste meetoodika, tingimused ja ajakava. Euroopa Komisjoni ja ENSREGi kehtestatud temaatiliste vastastikhindamiste teemaks 2017. aastal oli „Vananevad tuumaelektrijaamad ja uurimisreaktorid“, mis Eestile kui tuumaelektrijaama mitte omavale liikmesriigile ei kohaldunud.

Punktiga 47 täiendatakse seadust §-ga 124² kiirgustegevuslubadelt registreeringule üleminekuks vajaliku rakendussättega. Käesoleval ajal on ka väga väikese ohuga kiirgustegevuse korral välja antud kiirgustegevusluba, mis on välja antud tähtajatult. Eelnõukohase seadusega on sellise tegevuse puhul vaja registreeringut, mitte enam kiirgustegevusluba. Seega on vaja kiirgustegevuslubadelt registreeringule ülemineku menetlust reguleerivaid rakendussätteid.

Paragrahvi 124² lõike 1 kohaselt võib loa omaja omaalgatuslikult esitada registreeringu taotluse Keskkonnaametile. Lõiked 2 ja 3 reguleerivad olukorda, kui loa omaja kiirgustegevusluba muudab. Loa omaja peab luba muutes esitama ka registreeringu taotluse, kui tema loal on tegevused, mis vajavad seaduse alusel registreeringut. Lõiked 4 ja 5 reguleerivad Keskkonnaameti tegevust kiirgustegevusloa muutmisel registreeringuks. Muutunud kiirgustegevusloa vormistab loa andja mõistliku aja jooksul uue andmekoosseisuga kiirgustegevusloaks. Kuna muutunud loal ei tehta tegevustes sisulisi muudatusi, siis sellisel juhul otsustab loa andja varem kehtinud loa muutmise avatud menetluseta. Kui registreering antakse loas olevale igale tegevusele, tunnistab Keskkonnaamet loa kehtetuks.

Seadust täiendatakse ka rakendussättega (§ 124² lõige 6), mille kohaselt on loaga antud tegevuseks registreeringu taotlemine ning varem kehtinud lubade vormistamine uue andmekoosseisuga loaks vabastatud riigilõivu tasumisest. Vabastuse eesmärk on soodustada registreeringule üleminekut, kuna registreering vähendab nii haldus- kui töökoormust. Toiming on vabastatud riigilõivu tasumisest, kui menetletakse ainult sellist loa muutmist, millega vormistatakse uue andmekoosseisuga luba ning sellega ei kaasne tegevuse muutmist.

Lõikes 7 sätestatakse, et menetluses olevaid taotlusi menetletakse seaduses sätestatu kohaselt, mis tähendab, et väga väikese ohuga kiirgustegevuse korral annab Keskkonnaamet taotluse nõuetele vastavuse korral registreeringu, mitte kiirgustegevusloa.

Paragrahviga 2 täiendatakse halduskoostöö seaduse § 13 lõiget 1¹ punktiga 31, lisades viited kiirgusseaduse § 61 lõikes 5 ja § 107 lõikes 5 nimetatud halduslepingule.

Paragrahviga 3 muudetakse keskkonnaseadustiku üldosa seadust, täpsustades, et keskkonnaotsuste infosüsteemi eesmärk on lihtsustada lisaks atmosfääriõhu kaitse seaduse, jäätmeseaduse, tööstusheite seaduse ja veeseaduse alusel tehtavatele registreeringute ka

kiirgusseaduse alusel tehtavate registreeringute taotlemist ja menetlemist ning nendega seotud aruandluskohustuste täitmist, kogutud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust.

Paragrahviga 4 täiendatakse riigilõivuseadust §-ga 131¹, kehtestades riigilõivu ka kiirgustegevuse registreeringu andmise ja muutmise taotluse läbivaatamise eest. Ka väga väikese ohuga kiirgustegevuse korral, millele kohaldub kiirgustegevusloa asemel registreeringu kohustus, tuleb menetlejal taotlus ja esitatud andmete õigsus üle kontrollida ning vajaduse korral lisaandmeid ja täpsustusi küsida. Seega ei ole kiirgustegevuse registreeringu läbivaatamine pelgalt taotluse kinnitamine, vaid taotluse menetlemiseks kulub Keskkonnameti ressursi. Kiirgustegevuse registreeringu alla liigitub ligikaudu 400 kehtivat kiirgustegevusluba. Kuna keskkonnaotsuste infosüsteemis ka taotletakse ja menetletakse kiirgustegevuse registreeringuid ning täidetakse nendega seotud aruandluskohustust, säilitatakse ja kasutatakse kogutud andmeid, on tegevusega seotud ka nimetatud andmekogu ülalpidamiskulud. Registreeringu riigilõivumäärad (kiirgustegevuse registreeringu taotluse läbivaatamine 200 eurot, kiirgustegevuse registreeringu muutmise taotluse läbivaatamine 150 eurot) jäävad võrreldes kiirgustegevusloa taotlemise ja muutmise riigilõivudega 1/3 piiresse, mis on proportsionaalne menetluseks kuluva aja- ja inimressursiga. Kuna registreeringu muutmise andmekoosseis ja töömaht on võrreldavad uue registreeringuga, ei ole erinevus riigilõivu määras suur.

Paragrahvis 5 sätestatakse, et eelnõukohase seaduse § 46 lõige 2 jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril. Paragrahvi 46 lõikes 2 sätestatakse, et mõõduka või suure ohuga kiirgustegevuse korral või kui väikese ohuga kiirgustegevuses kasutatakse rohkem kui kümme kiirgusallikat, on kiirgusohutuse spetsialisti määramine kohustuslik. Kuna kiirgusohutuse spetsialistide leidmine ja koolitamine vajavad aega, on sätte puhul ette nähtud üleminekuaeg.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõukohases seaduses on määratletud kolm uut mõistet: „kiirgustegevuse teostaja“, „lahtine kiirgusallikas“ ja „projektdoos“.

Kiirgustegevuse teostaja käesoleva seaduse tähenduses on juriidiline isik, kellel on kiirgustegevuseks nõutud kiirgustegevusluba või kiirgustegevuse registreering (§ 4¹).

Lahtine kiirgusallikas on kiirgusallikas, milles radioaktiivne aine ei ole püsivalt suletud kapslisse või pole tugevalt seotud tahke aine koosseisu (§ 7 lõige 1²).

Projektdoos on doos, mis eeldatavalt saadakse avarii- või püsikiirituse olukorras, kui kaitsemeetmeid ei rakendata (§ 105 lõige 1¹).

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõukohasel seadusel on puutumus Euroopa Liidu Nõukogu direktiiviga 2013/59/EURATOM, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest, direktiiviga 2014/87/EURATOM, millega muudetakse direktiivi 2009/71/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik, ning direktiiviga 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks.

6. Seaduse mõju

6.1. Kiirgusseaduse muudatustega kaasnevad mõjud

Mõju valdkonnad: muudatustega ei kaasne mõju riigi julgeolekule, majandusele, regionaalarengule ega kohaliku omavalitsuse korraldusele. Seadusemuudatus avaldab otsest mõju haldusorgani töökorraldusele ja -koormusele ning kaudset mõju riigi välissuhetele, seda eelkõige Eestile kui ELi ja IAEA liikmeriigile lasuvate nõuete täitmise ning elu- ja looduskeskonnale kiirgustegevuse ohuastmete riskipõhise määratluse kaudu. Seadus ei avalda otsest mõju elanikele, kuna ka registreeringu puhul on kõik kiirgusohutusnõuded ja elanike kaitse tagatud.

Kavandatavad muudatused mõjutavad kiirgustegevusloa omajaid/kiirgustegevuse teostajaid, kiirgustöötajaid, kiirgusohutuse spetsialiste ja kiirguseksperte ning Keskkonnaametit.

Sihtgrupp: kiirgustegevuse teostajad

Avalduv mõju: registreeringu võimaluse loomine vähendab halduskoormust, kuna väga väikese riskiga tegevuste jaoks ei ole enam vajalik läbida loa taotlemise protsessi. Väga väikese ohuga kiirgustegevuse puhul saavad kiirgustegevuse teostajad kiiremini ja lihtsamalt alustada või jätkata tegevust, mis omakorda soodustab nende efektiivsust ja paindlikkust. Lisaks halduskoormuse vähenemisele kaasneb seadusemuudatusega ka rahaline mõju, kuna registreeringuga seotud riigilõiv on võrreldes kiirgustegevusloa riigilõivuga väiksem. Muudatus võimaldab suunata ressursse rohkem tegevuse arendamisele ja kvaliteedi tagamisele. Riskipõhine ohuastme määramine aitab kiirgustegevuse teostajal hinnata konkreetse tegevuse riske ning sel viisil neid ka maandada. Üheks maandamise meetmeks on ka kiirgusohutuse spetsialisti määramine. Kiirgusohutuse spetsialist on asjaomase kiirgustegevusega seotud kiirguskaitse küsimustes tehniliselt pädev isik, kelle kiirgustegevuse teostaja võib määrata kiirgusohutusnõuete täitmise korraldajaks ettevõttes. Kiirgusohutuse spetsialistide määramise nõue ka mõõduka ohuga kiirgustegevuse puhul ning juhul, kui kasutusel on rohkem kui kümme kiirgusallikat, maandab riske, tagab kiirgustegevuse ohutuse ja nõuete vastavuse ning ka ettevõttes parema järelevalve, millega saab vältida riikliku järelevalvega kaasnevaid sanktsioone. Teatud juhtudel kaasnevad kiirgusspetsialisti määramise ja koolitusega rahalised kohustused (nt Kiirgusohutus OÜ hinnakirja kohaselt on esmane koolitus – 1500 EUR + km, täienduskoolitus – 750 EUR + km (<https://kiirgusohutus.ee/teenused-hinnakiri/>)). Kulude vähendamiseks on võimalik kiirgusohutusspetsialistiks koolitada juba ettevõttes olemasolevat personali või kiirgusohutuse spetsialisti teenus sisse osta.

Järeldus mõju olulisuse kohta: praegu on ligikaudu 400 kiirgustegevusluba, mis seaduse alusel klassifitseeruvad registreeringu alla. Kuna luuakse võimalus kehtivad load viia registreeringu alla riigilõivu tasumata, ei avalda muudatus ettevõtetele rahalist mõju. Kiirgusohutuse spetsialisti määramise kohustus lisandub mõõduka ohuga kiirgustegevuse puhul ning juhul, kui kasutusel on rohkem kui kümme kiirgusallikat. Praegu on mõõduka ohuga kiirgustegevuseks väljastatud ligikaudu 200 kiirgustegevusluba, millest 75 loa puhul on juba hetkel kiirgusohutuse spetsialist määratud. Seega on 125 kiirgustegevuse teostajal vaja määrata kiirgusohutuse spetsialist. Kiirgusspetsialistide koolitamiseks ja palkamiseks on üleminekuaeg.

Muudatuste mõju kiirgustegevuse teostajatele võib seega pidada vähe oluliseks, kuid positiivseks, muudatustega ei kaasne ebasoovitavate mõjude riski.

Sihtgrupp: kiirgustöötajad, kiirgusohutuse spetsialistid ja kiirgusekspertid

Avaldub mõju: riskipõhine ohuastme määramine ning seeläbi ka kiirgustegevuse tingimuste määramine avaldab positiivset mõju kiirgustöötajate käitumisharjumustele kiirgusohutuse tagamisel ning seeläbi ka tervisele. Kuna teatud juhtudel lisandub nõue kiirgustegevuse spetsialistide määramiseks, on kiirgustöötajatel võimalus ettevõttesiseselt areneda ning seda positsiooni täita. Suurem kiirgusspetsialistide arv parandab üldiselt kiirgustegevuse teostajate teenuse kvaliteeti, aitab riske maandada ja tegevusi kontrollida. Kiirgusohutuse spetsialiste saavad koolitada kehtivat tunnistust omavad kiirgusekspertid. Kiirgusekspertid on võimelised korraldama koolitusi senisest suuremas mahus. Suurem osalejate arv koolitustel võimaldab kiirgusekspertidel oma teadmiseid laiemalt jagada, elavdab diskussiooni ning parandab seeläbi ka pakutavate koolituste kvaliteeti.

Järeldus mõju olulisuse kohta: praegu on kaks kehtivat tunnistust omavat kiirguseksperti ning ligikaudu 125 kiirgustegevuse teostajat, kes peavad määrama kiirgusohutuse spetsialisti. Muudatuste mõju kiirgustöötajatele, kiirgusohutuse spetsialistidele ja kiirgusekspertidele võib pidada vähe oluliseks, muudatustega ei kaasne ebasoovitavate mõjude riski.

Sihtgrupp: Keskkonnaamet

Avaldub mõju: Registreeringu võimaluse loomine võimaldab tõhusamat ja vähem koormavat regulatiivset lähenemist väga väikese ohuga tegevuste puhul. Väheneb väga väikese ohuga kiirgustegevustele väljastatavate kiirgustegevuslubade menetlemisele kuluv aeg, seega avaldub positiivne mõju Keskkonnaameti töökoormusele.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatuste mõju Keskkonnaametile võib pidada positiivseks, kuna kiirgustegevuse registreeringu menetlemisele kuluv aeg on proportsionaalne tegevuse riskiga. Keskkonnaamet saab vabanevat ressursi suunata suurema riskiga tegevuste reguleerimisele, klientide nõustamisele, riikliku järelevalve korraldamisele ja teadusprojektide elluviimisele. Ebasoovitavate mõjude avaldumise riski muudatusega ei kaasne.

6.2. Riigilõivuseaduse muutmisega kaasnevad mõjud

Mõju valdkonnad: muudatusega ei kaasne sotsiaalset mõju, mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, mõju elu- ja looduskeskkonnale, mõju regionaalarengule ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele. Kehtestatud riigilõivu kaudu on mõju majandusele ja riigieelarvele. Hetkel teiste keskkonnavaldkonna registreeringute puhul ei ole riigilõivu kehtestatud, samas ei ole kiirgustegevuse registreering pelgalt taotluse kinnitamine, taotluse menetlemiseks kulub Keskkonnaameti ressursi ning kaasnevad kulud keskkonnaotsuste infosüsteemi ülevahtamisega. Kiirgustegevuse registreeringu andmise ja muutmise taotluse läbivaatamise toimingut eest tasutav riigilõiv laekub riigieelarvesse.

Sihtgrupp: kiirgustegevuse teostajad

Praegu on ligikaudu 400 kiirgustegevusluba, mis seaduse alusel klassifitseeruvad registreeringute alla. Kuna on loodud võimalus kehtivad load viia registreeringu alla riigilõivu tasumata, ei avalda muudatus ettevõtetele rahalist mõju. Uute kiirgustegevuse registreeringute puhul avaldub positiivne mõju, kuna registreeringuga seotud riigilõiv on võrreldes kiirgustegevusloa riigilõivuga väiksem. Muudatus mõjutab majanduslikku koormust, võimaldades suunata ressursse rohkem tegevuse arendamisele ja kvaliteedi tagamisele.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatuste mõju on positiivne, ebasoovitavate mõjude avaldumise riski ei kaasne.

6.3. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja halduskoostöö seaduse muutmisega kaasnevad mõjud

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja halduskoostöö seaduse muudatused on tehnilist laadi ning nendega mõjusid ei kaasne.

7. Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevus, eeldatavad kulud ja tulud

Kiirgustegevuse registreeringu andmise ja muutmise taotluse läbivaatamise toimingut eest tasutav riigilõiv laekub riigieelarvesse.

Muudatustega seotud keskkonnaotsuste infosüsteemi (KOTKAS) arendused valmisid 2023. aasta lõpus. Seaduse rakendamisega seotud arendustööde maksumus oli 27 300 eurot, mis rahastati Kliimaministeeriumi valitsemisala IT eelarvest.

8. Rakendusaktid

Kehtestatakse kaks uut määrust:

- 1) kliimaministri määrus „Väga väikese ohuga kiirgustegevuste loetelu, kiirgustegevuse registreeringu taotluse menetluse nõuded ja taotluse andmete loetelu“ kiirgusseaduse § 34 lõike 3, § 69¹ lõike 2 ja § 74¹ lõike 2 alusel;
- 2) kliimaministri määrus „Kiirgustegevuse ohuastme määramise kord“ kiirgusseaduse § 34 lõike 3 alusel.

Muudetakse järgmiseid määruseid:

- 1) keskkonnaministri 14.10.2022 määrus nr 48 „Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdooside seire ja hindamise kord, kiirgus- ja koefaktori väärtused ning radionukliidide sissevõttust põhjustatud dooside hindamiseks kasutatavate doosikoefitsientide väärtused“ (RT I, 18.10.2022, 5);
- 2) keskkonnaministri 16.11.2016 määrus nr 52 „Kiirgusallika asukohaks olevate ruumide nõuded, ruumide ja kiirgusallika märgistamise nõuded, radioaktiivsete kiirgusallikate kategooriad ning radionukliidide aktiivsustasemed“ (RT I, 10.09.2022, 4);
- 3) keskkonnaministri 24.11.2016 määrus nr 57 „Kiirgustöötaja ja kiirgusohutuse spetsialisti kiirgusohutuslase koolitamise nõuded“ (RT I, 25.11.2016, 10);
- 4) Vabariigi Valitsuse 15.09.2016 määrus nr 97 „Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdoosi ning silmaläätse, naha ja jäsemete ekvivalentdoosi piirmäärad“ (RT I, 31.07.2018, 12).

Rakendusaktide eelnõude kavandid on esitatud seletuskirja lisas.

9. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras, välja arvatud § 1 punkt 20, mis jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril.

10. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu koostöölastamiseks Justiitsministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile, Sotsiaalministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Radioloogia Ühingule ja Eesti Hambaarstide Liidule.

KLIIMAMINISTER

MÄÄRUS

Väga väikese ohuga kiirgustegevuste loetelu, kiirgustegevuse registreeringu taotluse menetluse nõuded ja taotluse andmete loetelu

Määrus kehtestatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 40¹ lõike 1 punkti 1¹ ja kiirgusseaduse § 34 lõike 3, § 69¹ lõike 2 ja § 74¹ lõike 2 alusel

1. Peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Kiirgustegevuse registreering annab õiguse üheks või mitmeks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevuseks.
- (2) Väga väikese riskiga kiirgustegevus tuleb registreerida järgmiste tegevuste korral:
- 1) intraoraalse hambaröntgenseadme kasutamine ja/või hoidmine hambaravis;
 - 2) luudensitomeetri kasutamine ja/või hoidmine tervishoius;
 - 3) röntgendifraktomeetri kasutamine ja/või hoidmine;
 - 4) röntgen-fluorestantsanalüsaatori (torupinge 40-50 kV) ehk XRF-seadme kasutamine ja/või hoidmine;
 - 5) statsionaarse röntgenlähivalgustus-seadme kasutamine ja hoidmine ;
 - 6) tiheduse mõõteseadme (torupinge 45-60 kV) kasutamine ja hoidmine;
 - 7) radioaktiivset ainet nikkel-63 (Ni-63) sisaldava gaaskromatograafi või fluorestantsanalüsaatori kasutamine ja hoidmine;
 - 8) radioaktiivset ainet krüpton-85 (Kr-85) sisaldava spektromeetri kasutamine ja hoidmine;
 - 9) elektriikiirgusseadme kasutamine, mille torupinge on suurem kui 30 kV ja töötamise ajal ei ületa doosikiirus seadme pinnast 0,1 meetri kaugusel ühte mikrosiivertit tunnis.

2. Peatükk Kiirgustegevuse registreeringu taotluse menetlus

§ 2. Kiirgustegevuse registreeringu taotlus

- (1) Kiirgustegevuse registreeringu taotlemiseks või muutmiseks esitab taotleja Keskkonnaametile (edaspidi *registreeringu andja*) taotluse keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu. Taotluses sisalduvate andmete loetelu on esitatud käesoleva määruse §-s 4.

(2) Registreeringu andja vaatab esitatud andmed ja dokumendid läbi ning teeb otsuse kiirgustegevuse registreeringu väljaandmise või sellest keeldumise kohta 30 päeva jooksul pärast nõuetekohase taotluse saamist.

(3) Kui registreeringu andja määrab taotlejale registreeringu taotluse puuduste kõrvaldamiseks või taotluse materjalide kohta täpsustavate andmete esitamiseks tähtaja, pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks või täpsustavate andmete esitamiseks määratud tähtaja võrra.

(4) Kui taotleja ei kõrvalda puudusi või ei esita määratud tähtjaks täpsustavaid andmeid, tagastab registreeringu andja taotluse ilma seda läbi vaatamata viie tööpäeva jooksul alates käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel määratud tähtaja lõppemisest arvates.

§ 3. Kiirgustegevuse registreeringu muutmine

(1) Kui kiirgustegevuse registreeringu muutmist taotletakse seoses uue või täiendava kiirgusallika kasutuselevõtmisega, kiirgustegevuse registreeringus märgitud kiirgusallika andmete muutumisega, kiirgusallika ohutustamisega, kiirgustegevuse asukoha või muul viisil registreeringus kirjeldatud kiirgustegevuse olulise muutmisega, otsustab registreeringu andja kiirgustegevuse registreeringu muutmise 30 päeva jooksul.

(2) Kiirgustegevuse registreeringu muutmise taotlemisel seoses registreeringu omaja nime, registrikoodi ja aadressi muutmisega otsustab registreeringu andja kiirgustegevuse registreeringu muutmise viie tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates.

3. Peatükk

Kiirgustegevuse registreeringu taotluse nõuded

§ 4. Kiirgustegevuse registreeringu taotluse dokumendid

(1) Taotlusega esitatakse järgmised asjakohased andmed ja dokumendid:

- 1) üldandmed, mis sisaldavad käesoleva määruse lisas 1 toodut;
- 2) kiirgustegevuse asukoha plaanid sobivas, kuid mitte väiksemas kui 1 : 100 mõõtkavas, millele kantakse kõik ruumid, kus asuvad kiirgusallikad, ja nende ruumidega külgnevad ruumid ning märgitakse nende ruumide kasutamise otstarve;
- 3) kiirgusallikat iseloomustavad andmed, mis sisaldavad sõltuvalt kiirgusallikast käesoleva määruse lisas 2 toodud andmete loetelu kohaselt;
- 4) kiirgusohutushinnangu, mis sisaldab kiirgusallika ohutu kasutamise analüüsi kavandatava kiirgustegevuse kõikides etappides alates allika paigaldamisest kuni selle kasutamise lõpetamiseni; oodatava doosi suurust kiirgustöötajale ja elanikule nii normaalsetes töötingimustes kui ka võimalikus avariilukorras; kiirgusallika kasutamisega seotud võimalike avariilukordade analüüsi; andmeid kiirgusohutuse tagamiseks võetavate meetmete kohta nii normaalsetes töötingimustes kui ka võimalikus avariilukorras;
- 5) kiirgustöötajate andmed käesoleva määruse lisas 3 esitatud loetelu kohaselt.

(2) Taotleja peab tagama järgnevate dokumentide olemasolu ning vajadusel registreeringu andja nõudmisel esitama:

- 1) elektriikiirgusseadme paigalduse ja hoolduse andmed ning kasutusjuhendi;

- 2) kinnise kiirgusallika paigalduse ja hoolduse andmed, kasutusjuhendi ning kvaliteedikontrolli andmed;
- 3) kiirgusseire kava, mis sisaldab seiremeetodite kirjeldust, seire sagedust, seireandmete registreerimise ja säilitamise korda ja kiirgusseireseadmete andmeid;
- 4) ohutustamise kava, mis sisaldab andmeid kasutusest kõrvaldatud kiirgusallikate ohutustamise ja nende esitamise kohta Keskkonnaametile;
- 5) kiirgusallika kasutajakoolituse andmed;
- 6) meetmed kiirgusohutuse tagamiseks, mis sisaldavad järgmiseid andmeid: kavandatud kollektiivsete ja isikukaitsemeetmete ja -vahendite loetelu; kiirgustöötajate juhendamise ja koolituse kavad; ruumide ja kiirgusallika märgistus;
- 7) kiirgustööeeskirja, mis peab sõltuvalt kiirgustöö eripärast sisaldama kiirgusallika kasutamise, hoidmise ja töökoha kiirgusseire eeskirja ning kiirgusallika rikke, avarii juhtumi korral tegutsemise juhendit;
- 8) kiirgusohutuse kvaliteedijuhtimise süsteemi, mis käsitleb kavandatud süstemaatilist tegevust, mille eesmärk on kiirgusohutuse tagamine.

4. Peatükk **Registreeringu vorm**

§ 5. Kiirgustegevuse registreeringule kantavad andmed

Kiirgustegevuse registreerimisel märgitakse käesoleva määruse lisas 4 esitatud andmed.

§ 6. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub üldises korras.

Lisa 1. Kiirgustegevuse registreeringu taotluse üldandmed

Lisa 2. Elektriikiirgusseadet ja kinnist kiirgusallikat iseloomustavate andmete loetelu

Lisa 3. Kiirgustöötajate ja kiirgusohutuse spetsialisti andmete loetelu

Lisa 4. Registreeringu andmete loetelu

Kiirgustegevuse registreeringu taotluse üldandmed

I. Registreeringu taotleja andmed:

Ärinimi:

Registrikood:

Aadress:

Kontaktisik:

Kontakttelefon:

Üldine e-posti aadress:

2. Kiirgustegevuse asukoha andmed (esitatakse, kui erineb registreeringu taotleja juriidilisest aadressist):

Asutuse/üksuse nimetus:

Aadress:

Asutuse/üksuse juhi nimi ja tema amet:

Kontakttelefon:

E-posti aadress:

3. Teave kiirgustegevuse kohta:

Esmane või korduv registreeringu taotlus

4. Kiirgustegevuse valdkond

Tervishoiuteenus

Hambaravi

Teenindus

Tööstus

Teadus

Julgeolek

5. Registreeringuga taotletav tegevus

Kiirgusallika kasutamine

Kiirgusallika hoidmine

Elektrikiirgusseadet ja kinnist kiirgusallikat iseloomustavate andmete loetelu

1. Elektrikiirgusseadet iseloomustavad andmed

1. Röntgenseadet iseloomustavad andmed:
 - 1.1 asukoht;
 - 1.2 nimetus;
 - 1.3 seadme mudel;
 - 1.4 seadme seerianumber;
 - 1.5 röntgentoru mudel;
 - 1.6 röntgentoru seerianumber;
 - 1.7 röntgentoru maksimaalne pinge;
 - 1.8 röntgentoru maksimaalne voolutugevus;
 - 1.9 kasutus (statsionaarne, mobiilne, portatiivne, käeshoitav);
 - 1.10 valmistamise aasta;
 - 1.11 tootja;
 - 1.12 tootja riik;
 - 1.13 kiirgustegevuse staatus (kasutamine või hoidmine).
2. Luudensitomeetri ja intraoraalse hambaröntgenseadme heakskiidu- või toimimiskatsete tulemused.

2. Kinnist kiirgusallikat ja seda sisaldavat seadet iseloomustavad andmed

1. Andmed seadme kohta:
 - 1.1 asukoht;
 - 1.2 nimetus;
 - 1.3 mudel;
 - 1.4 seerianumber;
 - 1.5 kiirgusallikate arv seadmes;
 - 1.6 kasutus (statsionaarne, mobiilne, portatiivne, käeshoitav);
 - 1.7 tootja;
 - 1.8 tootja riik;
 - 1.9 valmistamise kuupäev;
 - 1.10 kiirgustegevuse staatus (kasutamine, hoidmine).
2. Andmed kinnise kiirgusallika kohta:
 - 2.1 radionukliid;
 - 2.2 algaktiivsus;
 - 2.3 füüsikaline vorm;
 - 2.4 kiirgusallika mudel;
 - 2.5 kapsli mudel;
 - 2.6 kapsli seerianumber;
 - 2.7 kiirguse liik;
 - 2.8 tootja;

2.9 tootja riik;

2.10 valmistamise kuupäev.

3. Kiirgusallika sertifikaadi koopia.

Kiirgustöötajate ja kiirgusohutuse spetsialisti andmete loetelu

1. Andmed:

- 1.1 ees- ja perekonnanimi;
- 1.2 isikukood või sünniaeg;
- 1.3 ametikoht;
- 1.4 kiirgustöötaja kategooria;
- 1.5 koopia erialast ettevalmistust kinnitavast dokumendist tervishiuteenuse ja hambaravi teenuse korral (Tervishoiutöötate registrikood);
- 1.6 Kiirgusohutusala koolituse läbimise kuupäev;
- 1.7 muud asjakohased dokumendid.

Kiirgustegevuse registreeringu andmete loetelu

1. Registreeringu andmed:
 - 1.1. registreeringu number;
 - 1.2. registreeringu taotluse number;
 - 1.3. registreeringu andmise kuupäev;
 - 1.4. registreeringu versiooni lõppemise viis;
 - 1.5. registreeringu omaja ärinimi ja registrikood;
 - 1.6. registreeringu omaja aadress;
 - 1.7. kiirgustegevuse asukoha nimetus ja aadress;
 - 1.8. kiirgustegevuse nimetus;
 - 1.9. kiirgustegevuse ohuaste;
 - 1.10. registreeringu andja.
2. Kiirgustegevuse registreeringuga määratud kiirgustegevuse tingimused:
 - 2.1 kiirgustegevuse ja selle eripärast tulenevad kiirgusohutuse ja kiirgusseire nõuded;
 - 2.2 kiirgustegevuse registreeringu omaja kohustused.
3. Kiirgusallikad
 - 3.1 Tabel 1. Kinnist kiirgusallikat ja seda sisaldavat seadet iseloomustavad andmed
 - 3.2 Tabel 2. Röntgenseadet iseloomustavad andmed
4. Kiirgustegevuse asukoha plaan.

KLIIMAMINISTER

MÄÄRUS

Kiirgustegevuse ohuastme määramise kord

Määrus kehtestatakse kiirgusseaduse § 34 lõike 3 alusel

1. Peatükk

Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolev määrus kehtestab kiirgustegevuse ohuastme määramise korra ja metoodika järgmiste kiirgustegevuste ohuastme määramiseks:

- 1) väga väikese ohuga kiirgustegevus, mille puhul on vajalik kiirgustegevuse registreering;
- 2) väikese ohuga kiirgustegevus, milleks väljastatakse tähtajatu kiirgustegevusluba;
- 3) mõõduka ohuga kiirgustegevus, milleks väljastatakse 5-aastase kehtivusega kiirgustegevusluba;
- 4) suure ohuga kiirgustegevus, milleks väljastatakse 10-aastase kehtivusega kiirgustegevusluba.

(2) Kiirgustegevuse ohuastme määramise etapid on:

- 1) kiirgusallika kategoriseerimine lähtuvalt füüsikalistest parameetritest;
- 2) kiirgustegevuse riskihinnang lähtuvalt kiirgusallikaga seotud tegevustest tulenevatest riskidest;
- 3) kiirgustegevuse ohuastme määramine lähtuvalt esimese ja teise etapi tulemustest.

2. Peatükk

Kiirgusallika kategoriseerimine

§ 2. Radioaktiivsete allikate kategoriseerimine

(1) Radioaktiivsete allikate kategoriseerimisel lähtutakse radionukliidide potentsiaalset kutsuda esile deterministlikke kiirguskahjustusi.

(2) Radionukliidide potentsiaali määramiseks kutsuda esile deterministlikke kiirguskahjustusi kasutatakse jagatist A/D , kus:

A on kiirgusallikas sisalduva radionukliidi aktiivsus (ühikutes TBq);

D on sellele radionukliidile vastav aktiivsus (ühikutes TBq), mis tooks esile deterministliku kiirguskahjustuse, kui ei rakendata sobivaid kaitsemeetmeid.

(3) Kui kiirgusallikas sisaldab mitut radionukliidi, arvutatakse esmalt A/D iga nukliidi kohta eraldi ning seejärel summeeritakse A/D väärtused:

$$\sum_{i=1}^n \frac{A_i}{D_i} = \frac{A_1}{D_1} + \frac{A_2}{D_2} + \dots + \frac{A_n}{D_n}$$

(4) Kui üks seade sisaldab mitut sama radionukliidi kiirgusallikat, summeeritakse radionukliidi aktiivsus, mis seejärel jagatakse D-väärtusega:

$$\frac{\sum_{j=1}^n A_j}{D} = \frac{A_1 + A_2 + \dots + A_j}{D}$$

(5) Erinevate radionukliidide deterministrike kiirguskahjustuste D-väärtused on toodud lisas 1.

(4) Kiirgusallikate kategooriad on järgmised:

- 1) RAD1, jagatis A/D on suurem või võrdne kui 1000;
- 2) RAD2, jagatis A/D on vahemikus 1000 kuni 10 (k.a);
- 3) RAD3, jagatis A/D on vahemikus 1(k.a) kuni 10;
- 4) RAD4, jagatis A/D on vahemikus 0,01 (k.a) kuni 1;
- 5) RAD5, jagatis A/D on alla 0,01.

§ 3. Elektriikiirgusseadmete kategoriseerimine

(1) Elektriikiirgusseadmete kategoriseerimisel lähtutakse seadme pingest.

(2) Kiirendite kategoriseerimisel lähtutakse kiirendi poolt emiteeritud ioniseeriva kiirguse energiast.

(3) Elektriikiirgusseadmete kategooriad on järgmised:

- 1) EL1, seadme pinge on väiksem kui 300 kV või ioniseeriva kiirguse energia suurem kui 6 MeV;
- 2) EL2, seadme pinge on vahemikus 90 kV kuni 300 kV (k.a) või ioniseeriva kiirguse energia on vahemikus 1 MeV kuni 6 MeV (k.a);
- 3) EL3, seadme pinge on vahemikus 50 kV kuni 90 kV (k.a);
- 4) EL4 seadme pinge on väiksem või võrdne 50 kV.

3. Peatükk

Kiirgustegevuse riskihinnang

§ 4. Riskitaseme määramine

(1) Riskitaseme määramisel lähtutakse kiirgusallika liigist, kiirgustöötaja potentsiaalsest doosist, arvestatakse erinevate tegurite esinemise tõenäosuse ja sündmuse tagajärgede tõsidusega ning hinnatakse erinevate tegurite riskitaset skaalal kõrge risk (1 punkt), mõõdukas risk (2 punkti) ja madal risk (3 punkti).

(2) Lõike 1 kohaselt hinnatvateks teguriteks on:

- 1) infrastruktuur ja ressursid (hoone/ruumi sobilik disain, personali kompetentsus, füüsiline kaitse ja kiirguskaitsevahendite olemasolu, allika ohutustamiskava);
- 2) ohutuskultuur ja töövõtete sobivus (kiirgustöötaja/töötaja viibimine kiirgusallikaga samas ruumis, juhendite olemasolu ja seadme või allika korrektne kasutamine, isikukaitsevahendite ja ohutusseadmete kasutamine, varasemad õnnetusjuhtumid sama tüüpi kiirgusallikaga);
- 3) tahtmatu eksponeerimine kiirgusele (nii seadme tavapärase kasutuse käigus kui seadme rikke korral);
- 4) oht pahatahtlikuks sekkumiseks (allika kadumine või vargus, allika pahatahtlik kasutamine, julgeolekurisk);
- 5) muud olulised tegurid.

4. Peatükk

Kiirgustegevuse kategoriseerimine ja ohuastme määramine

§ 5. Kiirgustegevuse kategoriseerimine

Kiirgustegevuse kategoriseerimisel võetakse arvesse kasutatava kiirgusallika kategooriat ja vastavat allikat kasutava kiirgustegevuse riskihinnangut.

§ 6. Ohuastme määramine

(1) Kiirgustegevuse ohuastme määramise juhend radioaktiivsete allikate kasutamisel on esitatud lisas 2.

(2) Kiirgustegevuse ohuastme määramise juhend elektriikiirgusseadme kasutamisel on esitatud lisas 3.

Radionukliidide D-väärtused

D-väärtus on radionukliidispetsiifiline suurus, mis vastab radionukliidi aktiivsusele (ühikutes TBq), mis kutsuks kiirguskaitsemeetmete puudumisel esile deterministlikke kiirgusefekte.

Allikas: IAEA, 2005 (IAEA Safety Standards Series No. RS-G-1.9, A II, tabel II-2, lk 45-46).

Radionukliid	D-väärtus (TBq)
Am-241	6.00E-02
Am-241/Be	6.00E-02
Au-198	2.00E-01
Cd-109	2.00E+01
Cf-252	2.00E-02
Cm-244	5.00E-02
Co-57	7.00E-01
Co-60	3.00E-02
Cs-137	1.00E-01
Fe-55	8.00E+02
Gd-153	1.00E+00
Ge-68	7.00E-02
H-3	2.00E+03
I-125	2.00E-01
I-131	2.00E-01
Ir-192	8.00E-02
Kr-85	3.00E+01
Mo-99	3.00E-01
Ni-63	6.00E+01
P-32	1.00E+01
Pd-103	9.00E+01
Pm-147	4.00E+01
Po-210	6.00E-02
Pu-238	6.00E-02
Pu-239d/Be	6.00E-02
Ra-226	4.00E-02
Ru-106 (Rh-106)	3.00E-01
Se-75	2.00E-01
Sr-90 (Y-90)	1.00E+00
Tc-99m	7.00E-01
Tl-204	2.00E+01
Tm-170	2.00E+01
Yb-169	3.00E-01

**Kiirgustegevuse ohuastme määramine
radioaktiivsete allikate kasutamisel**

<i>I etapp</i> <i>Kiirgus- allika kategooria</i>	<i>II etapp</i> <i>Riskihindamine</i>	<i>Kiirgustegevuse kategooria määramine</i>	<i>III etapp</i> <i>Kiirgustegevuse ohuastme määramine</i>
RAD1	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	 RAD KT	Suure ohuga kiirgustegevus (10-aastane kiirgustegevusluba)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	 1	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$		
RAD2	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	 RAD KT	
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	 2	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$		
RAD3	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	 RAD KT	Mõõduka ohuga kiirgustegevus (5-aastane kiirgustegevusluba)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	 3	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$		
RAD4	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	 RAD KT	Väikese ohuga kiirgustegevus (tähtajatu kiirgustegevusluba)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	 4	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$		
RAD5	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	 RAD KT	Väga väikese ohuga kiirgustegevus (kiirgustegevuse registreerimine)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	 5	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$		

**Kiirgustegevuse ohuastme määramine
elektrikiirgusseadmete kasutamisel**

I etapp Kiirgus- allika kategooria	II etapp Riskihindamine	Kiirgustegevuse kategooria määramine	III etapp Kiirgustegevuse ohuastme määramine
EL1	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	→	Suure ohuga kiirgustegevus (10-aastane kiirgustegevusluba)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	→	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$	→	
EL2	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	↗	Mõõduka ohuga kiirgustegevus (5-aastane kiirgustegevusluba)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	→	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$	↗	
EL3	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	↗	Väikese ohuga kiirgustegevus (tähtajatu kiirgustegevusluba)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	→	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$	↗	
EL4	keskmine punktisumma $x < 2$; kasvõi ühe küsimuse riskitase = 1	↗	Väga väikese ohuga kiirgustegevus (teavitamine)
	Keskmine punktisumma $2,0 \leq x < 2,5$	→	
	keskmine punktisumma $x \geq 2,5$	→	

KLIIAMINISTER

MÄÄRUS

Keskkonnaministri 14.10.2022 määruse nr 48

„Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdooside seire ja hindamise kord, kiirgus- ja koefaktori väärtused ning radionukliidide sissevõtmist põhjustatud dooside hindamiseks kasutatavate doosikoefitsientide väärtused“ muutmine

Määrus kehtestatakse kiirgusseaduse § 100 lõike 4 ja § 101 lõike 2 alusel.

Keskkonnaministri 14.10.2022 määruses nr 48 „Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdooside seire ja hindamise kord, kiirgus- ja koefaktori väärtused ning radionukliidide sissevõtmist põhjustatud dooside hindamiseks kasutatavate doosikoefitsientide väärtused“ tehakse järgmine muudatus:

paragrahvi 2 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Riikliku kiirgusseiret korraldab Keskkonnaamet vastavalt riikliku kiirgusseire allprogrammile ning seiret kiirgustegevuskohas korraldab kiirgustegevuse teostaja vastavalt kiirgustegevusloa või kiirgustegevuse registreeringu tingimustele.“

KLIIMAMINISTER

MÄÄRUS

Keskkonnaministri 16.11.2016 määruse nr 52

**„Kiirgusallika asukohaks olevate ruumide nõuded, ruumide ja kiirgusallika
märgistamise nõuded, radioaktiivsete kiirgusallikate kategooriad
ning radionukliidide aktiivsustasemed“ muutmine**

Määrus kehtestatakse kiirgusseaduse § 7 lõike 4, § 32 lõike 4, § 34 lõike 4 ja § 53 lõike 4 alusel.

Keskkonnaministri 16.11.2016 määruses nr 52 „Kiirgusallika asukohaks olevate ruumide nõuded, ruumide ja kiirgusallika märgistamise nõuded, radioaktiivsete kiirgusallikate kategooriad ning radionukliidide aktiivsustasemed“ asendatakse läbivalt sõnad „kiirgustegevusloa omaja“ sõnadega „kiirgustegevuse teostaja“.

KLIIMAMINISTER

MÄÄRUS

Keskkonnaministri 24.11.2016 määruse nr 57 „Kiirgustöötaja ja kiirgusohutuse spetsialisti kiirgusohutusosalase koolitamise nõuded“ muutmine

Määrus kehtestatakse kiirgusseaduse § 46 lõike 4 ja § 48 lõike 2 alusel.

Keskkonnaministri 24.11.2016 määruses nr 57 „Kiirgustöötaja ja kiirgusohutuse spetsialisti kiirgusohutusosalase koolitamise nõuded“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahv 2 lõikes 3, 4 ja 9 asendatakse sõnad „kiirgustegevusloa omaja“ sõnadega „kiirgustegevuse teostaja“;
- 2) paragrahv 2 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „kiirgustegevusloa“ sõnadega „või kiirgustegevuse registreeringu“;
- 3) paragrahv 4 lõikes 1 asendatakse sõnad „kiirgustegevusloa omaja“ sõnadega „kiirgustegevuse teostaja“.

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Vabariigi Valitsuse 15.09.2016 määruse nr 97

„Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdoosi ning silmaläätse, naha ja jäsemete ekvivalentdoosi piirmäärad“ muutmine

Määrus kehtestatakse kiirgusseaduse § 50 lõike 6 alusel.

Vabariigi Valitsuse 15.09.2016 määruses nr 97 „Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdoosi ning silmaläätse, naha ja jäsemete ekvivalentdoosi piirmäärad“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõiget 1¹ täiendatakse pärast sõna „kiirgustegevusloa“ sõnadega „või kiirgustegevuse registreeringu“;
- 2) paragrahv 5 lõikes 1 asendatakse sõnad „kiirgustegevusloa omajat“ sõnadega „kiirgustegevuse teostajat“;